

Heintaimede kasv ja areng 2017

Aprillikuu esimene dekaad oli tavalisest soojem. Kelts kadus esimesel viispäevakul. Talivili alustas kasvu ligikaudu nädal aega keskmisest varem. Teine dekaad oli aga külm. Kuus päeva järjest oli keskmine õhutemperatuur alla null kraadi. Öösel oli õhus külma -8° ja maapinnal kuni -11° . Kolmas dekaad oli samuti normist madalama temperatuuriga. Ühtegi päeva ei olnud üle $+5^{\circ}$ temperatuuriga. Eesti keskmine õhutemperatuur oli aprillis $+3^{\circ}$, mis oli $1,6^{\circ}$ kraadi võrra keskmisest väiksem. Looduse arengus oli 1-2 nädalane mahajäämus.

Maikuu algul ilm paranes. 18. kalendrinädala keskmine õhutemperatuur oli pidevalt üle $+5$ kraadi. Rohumaad muutusid rohekaks, kuid öökülmade tõttu oli juurdekasv väga väike. Rohu kohal mõõdeti kuni -11 kraadi. Efektiivseid temperatuure kogunes maikuu esimesel dekaadil Jõgevl 16, Võrus 22 kraadi. Aastate keskmine maikuu õhutemperatuur on olnud Eestis 10,4 kraadi (2016. aastal oli 13,1 kraadi).

Maikuu II dekaadi esimestel päevadel oli ilm jahe ($1,5-4,8$ kraadi) ja alles 14. maist tõusis õhutemperatuur üle 10 kraadi (dekaadi lõpus 15-18 kraadi). Öökülma oli 17. mail õhus -2 kraadi ja rohu kohal -9 kraadi. Märkimisväärsed muutused toimusid looduse arengus 20. kalendrinädalal. Ohtralt hakkas õitsema võilill, oli puude lehtemineku nädal ja sibullillede massiline õitsemine aias.

Efektiivseid soojuskraade kogunes vähe. Erinevused Lõuna-Eesti ja teiste piirkondade vahel ei olnud suured. Maikuu 25. kuupäevaks kogunes efektiivseid temperatuure Kuusikul 80 ja Viljandis 90 kraadi. Rohu kasvukõrgus oli väike.

Erinevate liikide kasvukõrgused olid 25. mail Sakus järgmised:

punane ristik 18, lutsern 24, ida-kitsehernes 30 cm ;
põldtimut 18, aruhein 24, alaska luste 30 cm.

Artikli koostamisel on kasutatud Riigi ilmateenistuse ilmavaatluse andmeid (ilmateenistus.ee), Eesti Taimekasvatuse Instituudi agrometeoroloogilisi kokkuvõtteid (etki.ee) ning looduskalendris Laine ja Vello Kepparti koostatud ilma nädalaülevaateid (looduskalender.ee).

Esimeste rohuproovide toiteväärtuse määramine on 29. mail 2017.

Uurimus on tehtud taimekasvatuse pikaajalise programmi raames.

Sakus, 26. mail 2017.a.

Uno Tamm
Eesti Taimekasvatuse Instituut